

Frank Jensen (S):

En nations forsknings- og udviklingsressourcer er at betragte som en nations sædekorn. Det er det, der skal spire, det er det, der skal levere de kommende års vækst. Forskning er en forudsætning for samfundets kulturelle, tekniske og sociale udvikling. Forskning skaber ny viden, og ved anvendelse af forskningsresultaterne ændres befolkningens arbejds- og livsvilkår. Der er således god grund til ofte at sætte forskning på dagsordenen, også på Folketingets dagsorden.

Det var meningen, at debatten i dag primært skulle dreje sig om, hvilke planer regeringen har om at styrke kvaliteten af dansk forskning. Det er en relevant debat; men den fjerner ikke det faktum, at det forskningspolitiske problem i Danmark i høj grad er et kvantitetsproblem. Der skal mere forskning til, og kvalitet koster penge.

Så sent som i går blev sløret løftet for, hvilke planer regeringen ligger inde med på det forskningspolitiske område. Det danske folk vågnede op til en skelsættende meddelelse om, at regeringen umiddelbart efter påske fremlægger sit strategiske forskningsprogram. Heraf skulle det fremgå, at de offentlige forskningsressourcer skal beskæres med hele 10 pct. inden 1993. Ministeren redegjorde for, at de fremskrivninger, der ligger på budgetoverslagene, kunne man have læst i finansloven; men nu ved vi fra nyhedsbrevet »Mandag morgen«, at det åbenbart er disse fremskrivninger, som regeringen også ønsker indbygget i sin strategiske forskningsplan.

Kritikken af dette tiltag kan ikke beskrives bedre, end præsidenten for Akademiet for de tekniske Videnskaber, hr. Erik B. Rasmussen, gjorde det i et nyhedsbrevet »Mandag morgen«, og jeg citerer:

»Det er ikke alene farligt, når man ser, hvor meget andre lande satser, men det er også i direkte modstrid med, hvad regeringen hidtil har erklæret, nemlig at vi skulle satse mere på forskning.

Vi kan have forståelse for, at regeringen vil fastholde et bestemt udgiftsniveau inden for forskning, også selv om vi ligger langt fra de andre lande, vi plejer at sammenligne os med, men en egentlig reduktion af forskningsindsatsen har jeg svært ved at forstå fornuften i. Nu er der ikke længere nogen mening i at fastholde et

mål, der siger, at vi år 2000 skal bruge omkring 2 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling og dermed bringe os på niveau med andre industrilande.«

Bedre kan det ikke siges. Det er uforståeligt, at ministeren vil gennemføre en debat om kvaliteten af dansk forskning uden at offentliggøre disse udviklingsperspektiver for Folketinget, inden debatten starter. For jeg går ud fra, at det ikke er med ministerens gode vilje, at disse oplysninger er sivet ud til offentligheden mandag morgen.

Det er en kendsgerning, at vi i Danmark bruger omkring 1,4 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling. Det er betydelig mindre end i de andre lande, vi normalt sammenligner os med. F. eks. anvender Sverige dobbelt så meget som Danmark. Norge og Finland anvender ca. 1,9 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling. Det står således lysende klart for alle, at en kraftig forøgelse af forsknings- og udviklingsaktiviteterne er en nødvendighed, såfremt landets kulturelle og erhvervsmæssige konkurrenceevne skal styrkes.

Dette synspunkt delte den forrige regering. I firkløverregeringens handlingsplan for forskning og udvikling fra maj 1986 angav man som mål, at indsatsen år 2000 skulle være dobbelt så stor som i 1982 målt i andele af bruttonationalproduktet. Dette mål anvender den nuværende KVR-regering ikke mere, har jeg bemærket. Hverken i ministerens besvarelse i dag eller i regeringens forskningspolitiske redegørelse nr. R 9, som var til behandling i Folketinget den 18. januar 1989, omtales dette mål.

Baggrunden for, at den nuværende regering ikke anvender dette mål, står hen i det uvisse. Men det står fast, at trods regeringens tidligere erklærede mål og ønsker om at øge forsknings- og udviklingsressourcerne kan det konstateres, at den førte politik snarere har haft karakter af en omprioritering. Udviklingen i de senere år har ikke ført til en forhøjelse, et løft af forsknings- og udviklingsindsatsen, men til en stigende frustration, hvad angår mål og retning for samfundets indsats på disse for samfundet livsvigtige områder.

Regeringen har alt for længe brugt tiden på at diskutere og oprette nye organer til at rådgive og administrere de bevillinger, som de ikke ville give. Nu er det så en kvalitets- og evalueringdiskussion, vi skal have. Kvalitetsdiskus-